

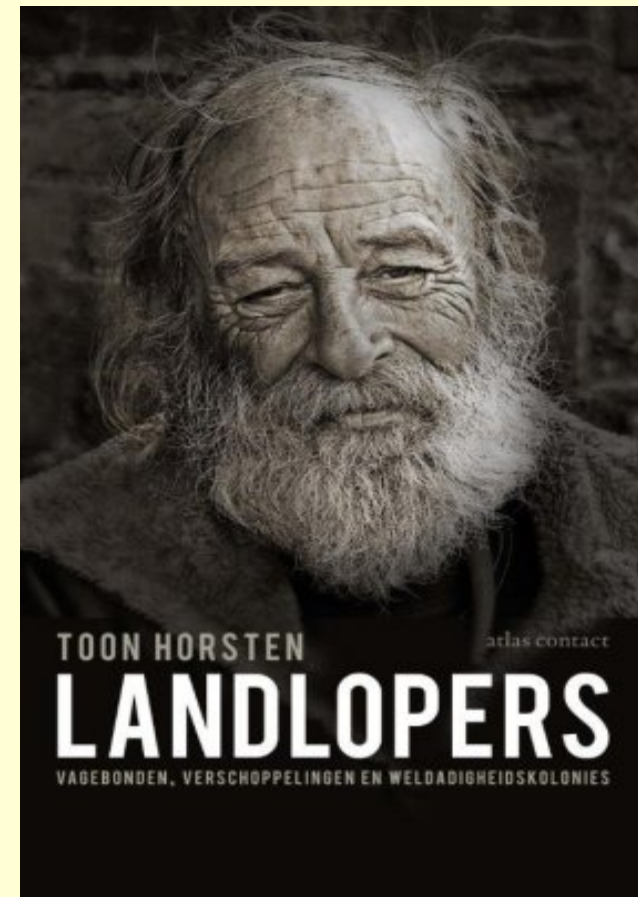
Pascal Tuteleers
Presentiwerker 't Café
Lector sociaal werk, Hogent

Workshop Malle
Vrijdag 25 november

Wat het vroeger was....

Het leven zoals het is: BZN Café zonder Bier

Hoe het er nu uit ziet.... althans de gevel

Hoe het er nu uit ziet.... Qua “activiteiten”

't Café

“kroksken”
0,50 €

't Café

Zondag 14 Augustus
KUBBEN

op graspleintje voor
Centrum DE WIJK
(W. Vandersteenplein)
start rond 16 uur
voor meer info: vraag naar
Roger

't Café

VANDAAG:

SOEP! met brood

0,5 Euro

't Café

LANGE SCHOLIERSTRAAT 94, 2060 ANTWERPEN

ZONDAG 9 OKTOBER
Lasagne (0,5 €)
iedereen welkom

't Café open om 16 uur
eten rond 16.15 uur.

voor meer info: Abdel is
de kok en zoekt nog
mensen om mee te helpen
groenten snijden, koken, enz.

't Café

LANGE SCHOLIERSTRAAT 94, 2060 ANTWERPEN

ZONDAG 23 OKTOBER
Wentelteefjes
iedereen welkom

't Café open om 16 uur
eten rond 16.15 uur.

voor meer info: Noushka en
zijn de koks en weten
je er alles over te vertellen.

't Café

Koffie | thee
GRATIS

't Café

ZONDAG 28 AUGUSTUS
Chili con carne
iedereen welkom

't Café open om 16 uur
eten om 17 uur.
voor meer info: vraag naar
Jean

't Café

Wie heeft er zin om samen
met JEAN Chili con carne
te maken?

afpraak om 13 u in 't Café
op ZONDAG 28 AUGUSTUS.
voor meer info: vraag aan
Jean

't Café

LANGE SCHOLIERSTRAAT 94, 2060 ANTWERPEN

VRIJDAG 21 OKTOBER
Wortelloofsoep met brood (0,5€)
iedereen welkom

't Café open om 18 uur (tot 21 u)

openingsuren:
woe (14 - 17 uur)
vrijdag (18 - 21 uur)
zondag (16 - 19 uur)

't Café

LANGE SCHOLIERSTRAAT 94, 2060 ANTWERPEN

ZONDAG 6 NOVEMBER
Balletjes in kriekensaus (0,5€)
iedereen welkom

voor meer
info:
vraag naar
Corrie

't Café open om 16 uur (tot 19 u)

openingsuren:
woe (14 - 17 uur)
vrijdag (18 - 21 uur)
zondag (16 - 19 uur)

't Café

frisdranken
1 Euro
behalve water (0,5€)

't Café

"kroksken"
0,50 €

Eerste discussiemoment: de gratis-discussie

't Café

VANDAAG:
0,5 Euro

't Café

koffie / thee
GRATIS

't Café

LANGE SCHOLIERSTRAAT 94, 2060 ANTWERPEN

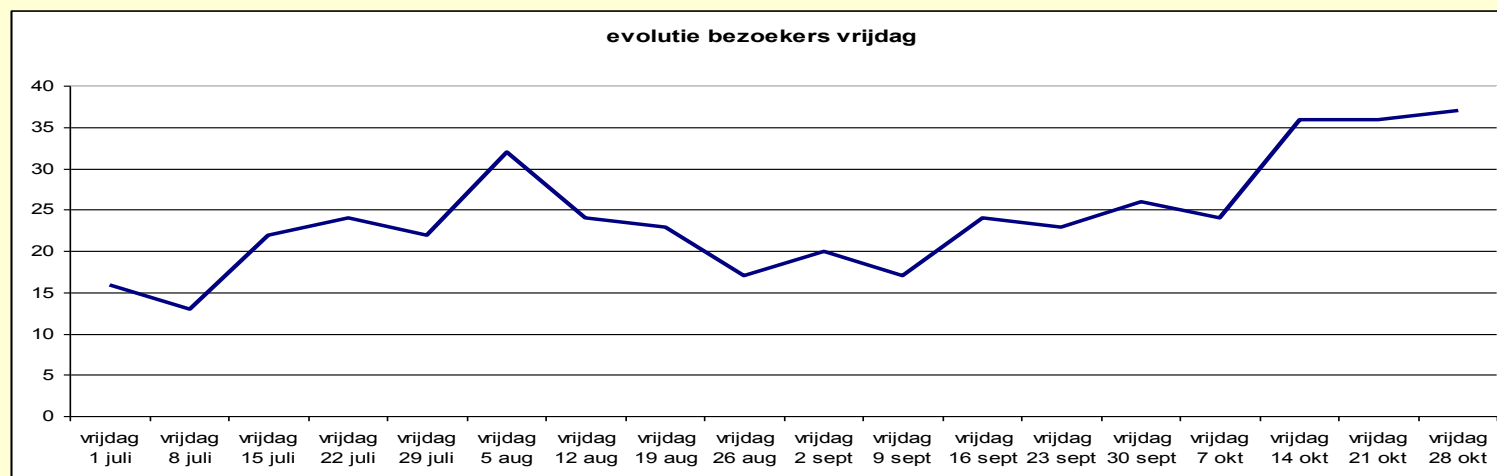
ZONDAG 9 OKTOBER
Lasagne (0,5 €)
iedereen welkom

't Café open om 16 uur
eten rond 16.15 uur.

voor meer info: Abdel is de koks en zoekt nog mensen om mee te helpen groenten snijden, koken, enz.

Hoe het er nu uit ziet.... Qua cijfers (tot eind oktober 2016)

Presentie is meer dan verhalen verzamelen....

Radio Gaga op bezoek bij Villa Voortman (Gent)
[<https://www.youtube.com/watch?v=NM9GHWnhXmc>]

DOORTJE
KAL

KWARTIERMAKEN
WERKEN AAN RUIMTE
VOOR MENSEN
MET EEN PSYCHIATRISCHE
ACHTERGROND

Kwartiermakenprojecten zijn voor haar al die *'praktijken die proberen sociale uitsluiting tegen te gaan en deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen op een door de betrokkene gewenste en voor hen passende wijze'*.

Kwartiermaken zou men evengoed kunnen omschrijven als het organiseren van *'gastvrijheid voor het anders-zijn'* en als een pleidooi voor het installeren van *'gastvrije niches in de samenleving'*.

DOORTJE
KAL

KWARTIERMAKEN
WERKEN AAN RUIMTE
VOOR MENSEN
MET EEN PSYCHIATRISCHE
ACHTERGROND

(1) Het is een omgeving met '*prettige ruimtelijke verhoudingen*', met mensen die emotioneel steunend zijn en tijd hebben, en waar *activiteiten* worden aangeboden die door de betrokkenen als *zinnol worden ervaren*.

(2) Het is een omgeving waarin de betrokkene (weer) *zelf keuzes kan gaan maken* en zichzelf 'als handelend persoon' kan zien en waar hij rustig 'de waarde van zijn overlevingsstrategieën' kan uitproberen.

(3) Het is een omgeving waarin een persoon een gevoel van *eigenwaarde* kan ontwikkelen, die uitnodigt tot *medezeggenschap* in het persoonlijke *begeleidingsproces*, maar ook in de *organisatie* waar hij deel van uitmaakt

Raar bij radio gaga uitzending:
Je ziet bijna geen 'hulpverleners' ?
Hoe gaan ze om met de mensen?
Ze bemoeien zich niet?

Begin jaren negentig: medewerkers uit de Rotterdamse geestelijke gezondheidszorg (RIAGG) zetten een project op voor chronische psychiatrische patiënten op wie de geestelijke gezondheidszorg haar greep verloren had waarbij ze eindeloos en geduldig moeite deden om met de mensen in hun thuissituatie contact te leggen.

Presentie is meer dan verhalen verzamelen....

Henrie Henselmans, er een proefschrift (1983) over publiceerde, met als titel '*Bemoeizorg - ongevraagde hulp voor psychotische patiënten*'. Henselmans merkte in elk interview fijntjes op dat hij in feite hetzelfde werk deed als de beroemde Amsterdamse sociaalpsychiater Arie Querido voor de oorlog.

Vooraf dat ene woord bleef hangen: *bemoeizorg*.
principiële debat: *Kon dat wel? Mocht dat wel?*
belangrijker was dat veel professionals die met mensen met ernstige psychiatrische problemen in aanraking kwamen er niet alleen hun eigen onvrede in herkenden, maar er ook een handelingsperspectief aan ontleenden

..... MAAR
IK
BEMOEI
NIET.....

Presentie is meer dan verhalen verzamelen....

NAAR EEN MODERN PATERNALISME

pamflet met een merkwaardig titel: '*Naar een modern paternalisme*' (1994), van de hand van Paul Kuypers en Jos van der Lans.

Het pamflet pleitte voor een vorm van professionaliteit waaruit *meer bezieling en minder bureaucratie* sprak. Hulpverleners moesten weer *compassie* krijgen voor 'het alledaagse' en zich daar ook in begeven.

Niet om - opnieuw - te gaan betuttelen, maar omdat ze *hun professionaliteit het beste ten gelde konden maken op die plekken waar het er toe doet, en dat is nu eenmaal niet peritentie op kantoor of in de spreekkamer.*

“Hou op met die verhalen over de noodzakelijke gemotiveerdheid van cliënten, motiveer ze maar! Trek je niet terug, maar laat je professionele kunsten zien en wees er trots op. Wees niet langer afzijdig! Leve de frontprofessionaliteit!”

Presentie is meer dan verhalen verzamelen....

"Het pamflet veroorzaakte de nodige reuring. Het was een van de eerste aanvallen op de opkomende ideologie van 'vraaggericht werken' en de daarbij horende golf 'schaalvergrotingen' die vanaf de jaren tachtig over de 'markt van welzijn en geluk' was gerold. [...] Maar de deining die het pamflet in kringen van professionals veroorzaakte, bleek uiteindelijk niet meer dan een kortstondige oprisping. Het veertig pagina's tellende boekje was niet bestand tegen veel grotere bewegingen die het probeerde te kritiseren. Het veld werd gedomineerd door een enorme organisatorische herstructurering, waarin de ene fusie over de volgende tuimelde"

In Vlaanderen werd de discussie in de kast gezet als zijnde een 'Nederlandse discussie', 'een discussie van boven de Moerdijk.' 'Vlaanderen telde nog zo geen grote fusies van welzijnsorganisaties als in Nederland en we kenden toch zo geen fusiedrang als onze noorderburen?!' Zo 'vermarkt' waren wij toch ook weer niet?!"

“Zo 'vermarkt' waren wij toch ook weer niet?!”

HOME > NIEUWS > BINNENLAND

Primeur voor België: Antwerpen privatiseert daklozencentrum

29/09/2016 om 22:23 door Ruben Van Lent

Mail

Print

G+

Tweet

Delen

f t 8+

MEEST RECENT • ME

1. Theo Francken doe
2. Vakbonden vrezen
3. 'Rijken steeds slim
4. 21-jarige raakt van
5. CD&V wil elk kind

Foto: Photo News

De kogel is door de kerk. In de Antwerpse OCMW-raad stemde een meerderheid voor de overname van inlooppcentrum voor daklozen De Vaart door het consortium G4S Care.

De spanning was te snijden op de OCMW-raad in Antwerpen. Maar ondanks de protesten aan de zijlijn werd de toewijzing van inlooppcentrum De Vaart aan G4S toch goedgekeurd.

VIDEO VA

10:47 DOCUMENT van Leonardo Di

16 | GAZET VAN ANTWERPEN | NIEUWS UIT UW STAD

DONDERDAG 14 JULI 2016

Sociaal beleid Stad zoekt nu ook nieuwe partners voor buurthuizen

Sociale organisaties zijn ongerust over toekomst

Na het OCMW doet nu ook de stad Antwerpen een oproep naar nieuwe partners voor sociale projecten. Het gaat onder meer om de buurtwerking van Samenlevingsopbouw en woonbegeleiding van CAW.

• Het Antwerpse stadsbestuur en het OCMW zoeken partners om enkele sociale projecten vorm te geven. Eerder had het OCMW al een oproep gelanceerd voor de projecten van het inloophuis voor daklozen De Vaart, arbeidszorg en het paramedisch team voor daklozen. Samenlevingsopbouw, CAW en Free Clinic kregen woensdag een uitnodiging voor een gesprek over het beëindigen van enkele projecten die door de stad worden gefinancierd. Voor Samenlevingsopbouw gaat het over de buurtwerking met de vier buurthuizen in Antwerpen-Noord, Oud-Borgerhout, Deurne en Kiel, en het woonproject Slachthuiswijk. Het stadsbestuur bevestigt de sector nu of iemand deze projecten verder wil uitbouwen. Samenlevingsopbouw kan zich ook kandidaat stellen. “Uiteraard zijn we ongerust”, zegt Ilse Hackethal, directeur Samenlevingsopbouw Antwerpen Stad. “Op dit moment weten we nog heel weinig. We hebben een verantwoordelijkheid naar de mensen die betrokken

In buurtcentrum Nova vond er gisteren een buurtmaaltijd plaats. FOTO DIJK KERSTING

ILSE HACKETHAL
Samenlevingsopbouw
“Door langdurig in buurten te werken, heeft Samenlevingsopbouw veel expertise opgebouwd, die vast hangt aan de huidige medewerkers.”

zijn in onze projecten en de honderden vrijwilligers in onze werkingen. Of ze nu Nederlands oefenen in ‘Taal’ ook of 2-spraak, wekelijks samen koken en eten, vochtproblemen hebben in de Slachthuiswijk of een buurtfietsatelier runnen, er zijn veel mensen bij deze beslissing van het stadsbestuur betrokken.” Hackethal onderstreept de meerwaarde van de projecten dankzij de investeringen van de

stad Antwerpen de afgelopen dertig jaar. “Door langdurig in buurten te werken, bouwde Samenlevingsopbouw veel expertise op die vast hangt aan de huidige medewerkers”, zegt de directeur. “Het is geen anonieme projectploeg die even neerstrijkt en dan weer vertrekt. Net die experts van het lokale en het nabije vervangen door anderen zou een erg groot verlies zijn.” Bij het Centrum Algemeen

Welzijn (CAW) Antwerpen gaat het om het project woonbegeleiding. “We begeleiden een zeshonderdtal mensen”, zegt Koen De Vylder van CAW Antwerpen. “Het project is opgestart met geld van het OCMW, de stad en Vlaanderen. Nu wil de stad blijken zijn deel van het project op de markt zetten. Het gaat om een twaalfstal medewerkers van ons. We wachten nu op de projectomschrijving van de stad. Als het binnen onze visie past, zullen we ons kandidaat stellen om het verder te zetten. Voor onze projecten van het OCMW hebben we ons al kandidaat gesteld om die verder te blijven uitbouwen.”

Ook bij Free Clinic en andere organisaties in de drugshulpverlening worden projecten op de markt worden gezet. Antwerps OCMW-raadslid Lise Vandecasteele (PVDA) verzet zich tegen de werkwijze van het OCMW en de stad. “De continuïteit en expertise dreigen verloren te gaan, en het kan een commercieel bedrijf zijn dat ze binnenkort gaat uitbaten”, zegt Vandecasteele. “Onderzoek en ervaring leren dat de kwaliteit van de zorg hiermee achteruitgaat.”

Herbronnen

Antwerps schepen van Sociale Zaken Fons Duchateau (N-VA) wil zich niet uitspreken over de projecten. Hij wacht de gesprekken met de sociale organisaties af. “Zij maken zeker kans om in te tekenen voor deze projecten”, zegt Duchateau. “Het is niet dat we negatief staan tegenover hen. Met de oproepen zoeken we vooral naar nieuwe inzichten en kunnen deze organisaties zich herbronnen.”

SACHA VAN WIELE

Presentie is meer dan verhalen verzamelen....

Zie film: [presentie.nl](http://www.presentie.nl)

[<http://www.presentie.nl/video/presentie-toegelicht/item/4-presentie-in-10-minuten>]

Een theorie
van de presentie

3^e druk

Andries Baart

1. Botsing leefwereld-systeemwereld

[<https://www.youtube.com/watch?v=mJipJwDPJ-g>]

Kenmerkend voor hen is dat ze vanuit "er-zijn-met" komen tot "er-zijn-voor" een ander "zonder dat ze veel aan probleemoplossing doen".

Presentie is dus door en door een relatie gestuurde aangelegenheid. Wat ik met jou doe of met jou laat, moet ik begrijpen in die relatie.

"Presentie streeft naar aansluiten, aansluiten, aansluiten. Aansluiten door in die leefwereld te zijn, aansluiten in taal, aansluiten in logica, aansluiten in je optreden. Presentie draait om relatie en aansluiten. Daar ligt de bestaansgrond van zorg en welzijn".

Presentie is meer dan verhalen verzamelen....

<i>Fase</i>	<i>Tijdperk van</i>	<i>Kenmerken</i>	<i>Betrekking Professionals-burgers</i>
1945-1965	Wederopbouw	Bevoogding	ERBOVENOP
1965-1985	Emancipatie	Identificatie	ERNAAST
1985-2002	No-nonsense/ Markt	Distantie	ERVANDAAN
2002-	Herontdekking leefwereld	Betrokken professionaliteit	EROPAF

1. Botsing leefwereld-systeemwereld
2. Sociale overbodigheid

Hoe kijken naar de meest kwetsbare doelgroepen ?

Maatschappelijk kwetsbaren worden niet in eerste instantie beschouwd als rationele wezens die de voor- en nadelen van bijstandsafhankelijkheid afwegen tegenover het al of niet hebben van (betaald) werk.

Ze worden eerder beschouwd als relationele wezens (A. Baart 2004, **Sociale overbodigheid**):

mensen kunnen zich niet altijd herkennen en erkennen in hun verlangen om als mens gehoord en bemind te worden (Manschot 2003)

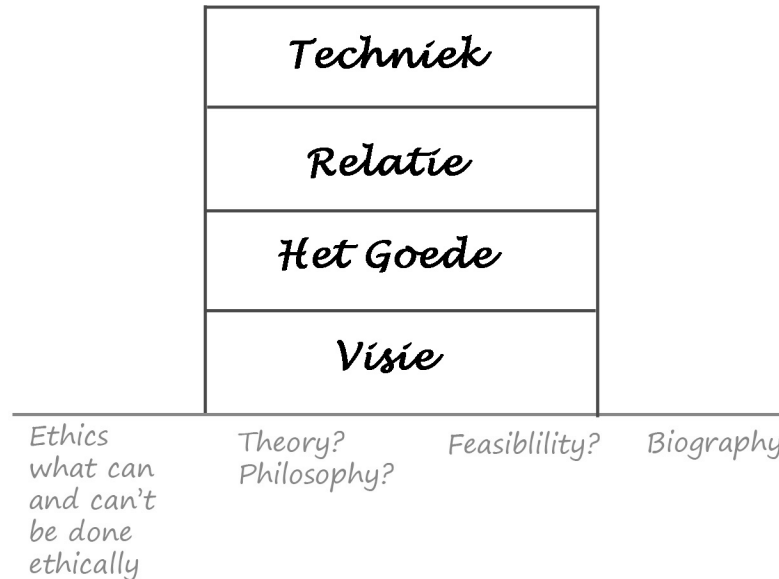
'mensen worden pas 'mens' door hun 'verbondenheid' met anderen'.

Sociale activering: experimentele studie naar de achtergrond van het concept

Fiscaal Tuiters

1. Botsing leefwereld-systeemwereld
2. Sociale overbodigheid
3. Presentie-benadering

1. Botsing leefwereld-systeemwereld
2. Sociale overbodigheid
3. Presentie-benadering

In "Een theorie van de presentie" spreekt Baart eerder van 'spanningen tussen buurt, beroep en persoon': "Het beroep, de buurt, het zelf: daartussen gaat het. Zeker is wel dat in de exposure deze betrekkingen diepgaand onderzocht worden. Geen van deze drie kan buiten beschouwing blijven. De spanning moet aangegaan worden en wie daar mijndend, ontkennend of vergoelijkend mee omgaat, gaat de exposure niet werkelijk aan. Hij/zij onderzoekt zich niet en wordt daarin waarschijnlijk ook niet goed begeleid".

1. Botsing leefwereld-systeemwereld
2. Sociale overbodigheid
3. Presentie-benadering

“Als regel geldt dat oplossingen een compromis zijn tussen hetgeen de cliënt wenst te bereiken en hetgeen methodisch haalbaar, controleerbaar en voorspelbaar is. Om de oplossing door te duwen voegt de sociaal werker, overeenkomstig het vooraf opgesteld plan en enkel tijdelijk, enige expertise toe aan de cliënt zijn of haar 'systeem', hetgeen een efficiënte, effectieve en competente procedure garandeert. Door op deze manier te hebben 'geïntervenieerd', trekt hij of zij zich terug van zodra de klus geklaard is of tijd en geld gespendeerd zijn. In het slechtste geval kan de tussenkomst onsuccesvol zijn en kan de 'case' voorkomen als een hopeloze zaak”

Presentie draait hem evenzeer (vooral) over STRIJDIGHEID....

Doortje Kal sluit zich daarbij aan bij die onderzoekers die vanuit het domein van de geestelijke gezondheidszorg, de zorg voor verstandelijk gehandicapten en de zorg voor thuislozen, de normaliteit ter discussie hebben gesteld. Ze stelt vast dat deze rehabilitatietheorie een belangrijke beperking heeft, namelijk dat de achterkant van de normaliteit te weinig onder ogen gezien wordt. De spanning die dit oproept duidt ze aan met het begrip 'strijdigheid'

"laat ons een stoppen met heel die rehabilitatie-illusie alsof er een maatschappij is die staat te wachten op ons bewoners om te komen?! En daarbij de andere wereld: alsof onze bewoners staan te wachten om naar die maatschappij te gaan?! Er is daar een gigantische kloof tussen die twee werelden en als je niet met die kloof aan de slag gaat of zegt van 'het een heeft niets met het andere te maken'...ja, dan moet je ook niet verwonderd zijn dat die mensen maatschappelijk geen plaats gaan krijgen. Dus je moet daarmee aan de slag gaan... En als mensen niet in die maatschappij staan en geen recht van spreken hebben in die maatschappij?! Ja, dan kunnen ze eigenlijk maar één ding meer doen en dat is overlast bezorgen. Ze kunnen niets anders dan 'ambetant' doen. Het is de enige manier waarop ze nog 'iets' betekenen, anders zijn ze 'niemand' meer hé

't Café

Presentie draait hem evenzeer (vooral) over STRIJDIGHEID.... En over het 'huis'

het streven naar integratie van mensen die 'anders' zijn, confronteert de ontvangende samenleving met een strijdigheid. Er is sprake van frictie, van ongemakkelijkheid, er is iets dat niet zomaar past.

Vandaar dat het ook mijn mening is dat presentie die hier geen rekening mee houdt en er aan voorbijgaat, inderdaad wel eens 'passief en vrijblijvend' zou kunnen zijn.

Daarenboven, presentie moet ook aandacht hebben voor 'het huis'.

" Waar het huis geen zorg krijgt, vindt de ontmoeting niet plaats. Het huis is hier metafoor voor de maatschappij met haar instellingen en bedrijven, buurten en netwerken, taal en cultuur, burgers en politici. Zonder voorbereiding, oftewel zonder speciale inzet zal de ontmoeting met de ongewone ander op niets uit lopen. Een integratie zonder dat de ander 'als ander' kan verschijnen, dwingt de ander tot eenzijdige aanpassing

SWOT (presentiebenadering)

1. Leefwereld vrijwilligers (doelgroep) en plaats van het project in hun leefwereld versus de soms nuchtere kijk van 'professionals', waaronder ik soms
2. Nood aan schuilruimte, zowel voor bezoekers als werkers
3. Presentie is kans (herontdekken passie en vreugde in het sociaal werk) 'making a difference' en 'worth fighting for'
4. Strijdigheid maakt ook dat we ons de vraag moeten blijven stellen: 'Overbodig voor wie?'

